

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no

30. mars 2021

Høringssvar til forslag om endring i forskrift om berekraftig skogbruk om å forby grøfterensk i myr og sumpskog der det ikke er etablert produktiv skog

Vi viser til utsendt høring datert 17. februar 2021, og setter pris på at denne høringen omsider kommer. Høringsbrevet viser til to stortingsmeldinger der regelverksendringen er varslet, samt en merknad fra Næringskomiteens flertall som 19. januar 2017 ber regjeringen revidere forskriften «snarest mulig». Sabima vil bemerke at fire år og én måned tilfører begrepet «snarest mulig» en ny dimensjon. Dette ikke minst tatt i betraktning at gjennomføring av dette stortingsvedtaket er usedvanlig enkelt, noe også høringsbrevet bærer preg av.

Myr, sumpskog og annen torvmark er rike og svært viktige naturtyper på mange ulike måter. En rekke arter er knyttet til disse naturtypene, og de er også blant de mest karbonrike naturtypene på kloden. Det kan være lagret formidable mengder med karbon i bakken slike steder – langt mer enn det som er å finne i vegetasjonen over bakken, og også mer enn det er pr. arealenhet i selv svært produktive skoger. Karbonet lagres fordi døde torvmoser lagres anaerobt som følge av høyt vannspeil og derfor ikke går i forråtnelse.

Grøfting medfører en villet senkning av dette vannspeilet, som fører til at oksygen tilkommer, torvlagene brytes ned, våtmarksøkosystemet ødelegges, og karbonet slipper ut i atmosfæren. Bevaring av myr og annen torvmark er derfor regnet som et svært godt og viktig klimatiltak. I tillegg er dette viktige og til dels truede naturtyper med flere andre verdifulle økosystemtjenester ved siden av karbonlagring.

Departementet foreslår å tilføye en ny setning til bærekraftforskriften § 5 niende ledd, slik at det vil fremgå at det ikke lenger vil være tillatt å renske grøfter i myr og sumpskog der det ikke er etablert produktiv skog, slik 'produktiv skog' vanligvis forstås, etter tidligere grøfting. Følgende setning foreslås tilføyd: *Det er heller ikke tillate å reinske grøfter i myr og sumpskog der det ikke er etablert produktiv skog.* **Sabima støtter denne tilføyelsen.** Vi er også enig i at den i praksis ikke vil få negative konsekvenser for skognæringen, ettersom slik grøfterensk neppe vil være regningsssvarende. Vi viser til at et tilsvarende forbud allerede er gjennomført i PEFC norsk skogstandard, som skal følges av et stort flertall av norske skogeiere.

Selv om det ikke direkte er tema for denne høringen, men siden det likevel nevnes fler steder i høringsbrevet, vil vi bemerke at vi er svært skeptiske til grøfterensk i produktiv skog som et klimatiltak. Vi mener NIBIOs utredning til Klimakur om temaet er for ensidig, og ikke tar tilstrekkelig høyde for ny kunnskap om karbonlagre i jord. Dersom totalen i alle regnestykker tas i betraktning, er vi ikke overbevist om at grøfterensk i produktiv skog alltid vil gi en klimagevinst.

I tillegg kommer den negative påvirkningen på naturmangfold ved slik grøfting. Flere sumpskogstyper er på rødlisten for naturtyper, nærmere bestemt rik svartorsumpskog (VU, sårbar), rik gransumpskog (EN, sterkt truet) og kilde-edellauvskog (VU), hvilket betyr at det er et sterkt behov for restaurering av slike naturtyper. Som et minimum bør grøfterensk forbys også på produktiv skogsmark der det er potensial for å *gjenskape* disse naturtypene, og i hvert fall ikke stimuleres til som et «klimatiltak».

Vi ser på denne endringene i bærekraftforskriften som et nødvendig, men forholdsvis beskjedent skritt i riktig retning for å bevare myr og sumpskog. Derfor forventer vi at det jobbes videre med flere tiltak, både i skogbruket og på andre samfunnsområder som bygging av hyttefelt, veier og andre utbygginger.

Vennlig hilsen

Christian Steel
Generalsekretær